

## 1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura

Codi

Crèdits ECTS

Curs i període en el que s'imparteix

Horari

Lloc on s'imparteix

Llengües

### Professor/a de contacte

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (\*)

e-mail

Horari d'atenció

## 2. Equip docent

|                        |                                  |
|------------------------|----------------------------------|
| Nom professor/a        | Antonio Espino López             |
| Departament            | Història Moderna i Contemporània |
| Universitat/Institució | UAB                              |
| Despatx                | B7/1068                          |
| Telèfon (*)            | 93 581 11 38                     |
| e-mail                 | Antonio.Espino@uab.cat           |
| Horari de tutories     | Dilluns-dimecres, 9-10           |

*(Afegiu tants camps com sigui necessari)*

*(\*) camps optatius*

### 3.- Prerequisites

*(prerequisites oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)*

*A les assignatures de primer es podria incloure informació sobre els coneixements mínims necessaris per a cursar l'assignatura, com a consells sobre quins temes repassar*

### 4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

En aquesta matèria se assegurarà el coneixement per part de l'alumne dels aspectes demogràfics, econòmics, socials institucionals i polítics i, molt especialment, culturals de les societats hispàniques en els temps de l'Edat Moderna (segles XVI-XVIII). Aquests segles són clau en la formació del sistema d'estats europeus, entre ells l'estat modern espanyol. Així, els principals objectius d'aquest bloc temàtic serien, d'una banda, arribar a la comprensió de l'evolució i de les complexes relacions de les distintes formacions històriques peninsulars en aquest procés d'articulació política; això a partir d'una anàlisi tant dels factors i elements interns peninsulars, com dels derivats de la inserció d'aquestes formacions històriques a l'espai de les relacions europees. Y, d'altra part, analitzant els components culturals i ideològics que, en el cas hispànic, van incidir principalment en aquest període històric.

## 5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

|                                  |                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Competència</b>               | CE3 Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar críticament el seu desenvolupament                                                                 |
| <b>Resultats d'aprenentatge</b>  | CE3.9. Identificar les qüestions clau que defineixen les característiques de l'Espanya de l'època moderna                                                                  |
| <b>Competència</b>               | .....CE 10. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi en la resolució de problemes relatius al camp d'estudi                                                |
| <b>Resultats d'aprenentatge</b>  | CE. 10.5.Resoldre críticament els problemes historiogràfics propis dels estudis de la Història Moderna d'Espanya                                                           |
| <b>Competències transversals</b> | CT.1.Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i de síntesi<br>CT.2.Organitzar y planificar la cerca d'informació<br>CT. 6. Gestionar la informació<br>CT. 13.Raonar críticament |
| <b>Competència</b>               | CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)                                                                                                       |

## 6.- Continguts de l'assignatura

1. Aproximació a la definició política i constitucional de la monarquia hispànica dels Àustries i dels Borbons.
2. De la Revolució dels Preus a la “Decadència”. La demografia i l'economia espanyoles en els segles XVI i XVII.
3. Societat i conflictivitat social a l'Espanya dels Àustries.
4. Institucions i formes de govern de la Monarquia Hispànica dels Àustries.
5. La Monarquia Hispànica i Europa. La forja de l'Imperi. El pensament polític i els instruments de la política exterior.
6. L'època de la “Decadència”. Els arbitristes. L'expulsió dels moriscos.
7. El govern de la monarquia en el segle XVII: “válidos” i “juntas”. El reformisme

absolutista d'Olivares i la crisi de 1640.

8. El declivi imperial. El tractat dels Pirineus de 1659 i la pèrdua de l'hegemonia.
9. Dels Àustries als Borbons. La Guerra de Successió Espanyola.
10. Les bases institucionals i administratives de l'absolutisme centralitzador dels Borbons. Les directrius de la política exterior.
11. L'expansió demogràfica i econòmica del Setcents. Un contrast: el model català i el model castellà.
12. El segle de la Il·lustració i de l'ascens de la burgesia.

## 7.- Metodologia docent i activitats formatives

*(metodologia docent)*

Assistència a classes teòriques dirigides pels professors.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides pels professors.

Lectura comprensiva de textos.

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

Preparació de presentacions orals.

Estudi personal.

| TIPUS D'ACTIVITAT | ACTIVITAT | HORES | RESULTATS D'APRENTATGE |
|-------------------|-----------|-------|------------------------|
|-------------------|-----------|-------|------------------------|

### Dirigides

|                   |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Classes teòriques | 39 | <p>Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.</p> <p>Descriure les estructures socials, econòmiques i polítiques de la Monarquia Hispànica dels segles XVI a XVIII</p> <p>- Resoldre els problemes metodològics que planteja el maneig de les fonts historiogràfiques modernes</p> <p>- Desenvolupar la capacitat d'anàlisi</p> |
|-------------------|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                          |   |                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                          |   | i síntesi.                                                                                                          |
|                                                          |   |                                                                                                                     |
| Seminaris, pràctiques i tutories dirigides pel professor | 6 | Resolució de dubtes i manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria, pràctiques i seminaris. |

### Supervisades

|                                  |     |                                                                                                                                                |
|----------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tutories                         | 13  | Resolució de dubtes i manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria, pràctiques i seminaris.                            |
|                                  |     |                                                                                                                                                |
| Exercicis pautats d'aprenentatge | 9,5 | Realització i correcció d'exercicis pautats d'aprenentatge<br>- Comunicar oralment y per escrit en llengua pròpia.<br><br>- Resoldre problemes |

### Autònomes

|                                                                                                                |    |                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Estudi personal                                                                                                | 45 | - Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi.<br>- Aprendre de forma autònoma<br><br>- Raonar críticament.                                                              |
|                                                                                                                |    |                                                                                                                                                                            |
| Integració dels coneixements adquirits. Realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums i altres pràctiques. | 30 | Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca de informació bibliogràfica. Elaboració d'un vocabulari específic de l'època. |

## 8.- Avaluació

L'avaluació es farà en base als següents procediments i criteris :

1. Dues proves escrites tipus qüestionari cadascuna amb un valor del 35% de la nota final (o 70% de la nota)
2. Una ressenya d'un llibre a triar entre tres possibles: 20%
3. Una exposició breu (sobre un text, personatge o esdeveniment puntual) amb el

lliurament d'un esquema escrit: 10%

4. Qualsevol part lliurada o efectuada exclou el “no presentat”

La còpia/plagi de fonts escrites (Internet, llibres, treballs, etc.) suposa un 0 en la qualificació de l'exercici i que l'alumne perdi la convocatòria del total de l'assignatura.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

Es tindran en compte els casos particulars que objectivament hagin de ser objecte d'un tractament particular.

#### ACTIVITATS D'AVUACIÓ

#### HORES

#### RESULTATS D'APRENTATGE

|                                      |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Proves escrites; presentacions orals | 7,5 | <p>Descriure les estructures socials, econòmiques i polítiques de la Monarquia Hispànica dels segles XVI a XVIII</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Resoldre els problemes metodològics que planteja el maneig de les fonts historiogràfiques modernes</li><li>- Comunicar oralment y per escrit en llengua pròpia.</li><li>- Raonar críticament</li></ul> |
|                                      |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                      |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

#### 9- Bibliografia i enllaços web

##### **BIBLIOGRAFIA GENERAL.**

ARTOLA, M., *Enciclopedia de Historia de España*, Madrid, 7 vols., Alianza, 1988-1993.

BALCELLS, A., (Coord.), *Història de Catalunya*, Barcelona, L'Esfera dels Llibres, 2004.

BELENGUER, E., *El imperio hispánico 1479-1665*, Barcelona, Crítica, 1995.

ELLIOTT, J.H., *La España imperial*, Barcelona, Vicens Vives, 1964.

FERNÁNDEZ ALBALADEJO, P., *La crisis de la Monarquía*, Barcelona, Crítica- Marcial Pons, 2009.

FLORISTAN, A. (Coord.), *Historia de España en la Edad Moderna*, Barcelona, Ariel, 2004.

LYNCH, J., *Los Austrias*, Barcelona, 2 vols., Crítica, 1992.

LYNCH, J., *Los Borbones*, Barcelona, Crítica, 1991.

MARCOS MARTÍN, A., *España en los siglos XVI, XVII y XVIII*, Barcelona, Crítica, 2000.

MOLAS RIBALTA, P., *Edad Moderna 1474-1808. Manual de Historia de España*, Madrid, Espasa Calpe, 1988.

RUIZ TORRES, P., *Reformismo e Ilustración*, Barcelona, Crítica-Marcial Pons, 2007.

SIMON, A., (Dir.), *Diccionari d'Historiografia catalana*, Barcelona, Enciclopedia Catalana, 2003.

VILAR, P., *Catalunya dins l'Espanya Moderna*, Barcelona, 4 vols., Ed. 62, 1964-1968.



## 10.- Programació de l'assignatura

*(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)*

### ACTIVITATS D'APRENTATGE

| DATA/ES | ACTIVITAT | LLOC | MATERIAL | RESULTATS D'APRENTATGE |
|---------|-----------|------|----------|------------------------|
|         |           |      |          |                        |
|         |           |      |          |                        |
|         |           |      |          |                        |
|         |           |      |          |                        |

### LLIURAMENTS

| DATA/ES | LLIURAMENT | LLOC | MATERIAL | RESULTATS D'APRENTATGE |
|---------|------------|------|----------|------------------------|
|         |            |      |          |                        |
|         |            |      |          |                        |
|         |            |      |          |                        |
|         |            |      |          |                        |